

РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА СВЕТОСЛАВ МИНКОВ ПЕРНИК

ОТЧЕТ за дейността на РБ „Св. Минков” през 2022 г.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА

Регионална библиотека “Светослав Минков” има общодостъпен характер с универсален профил на комплектуване. Събира, съхранява, организира и предоставя за ползване универсални по вид, език и съдържание библиотечни фондове, осигурява диференцирано обслужване на читатели чрез заемна служба, обща и специализирана читалня, отдел “Изкуство”, отдел “Краезнание”, Детски отдели и филиална структура. Библиотеката осъществява справочно-библиографско и информационно обслужване в региона, тя е основно хранилище за краеведски библиотечни документи. В съответствие със своите цели и задачи поддържа адекватна организационно-функционална структура, която е оптимална и осигурява възможност за ефективно обслужване на ползващите я граждани.

Регионалната библиотека притежава фонд от библиотечни документи - книги, периодични издания, аудио и видео касети, картографски, нотни и графични издания, CD, DVD и други носители на информация.

С Постановление № 80 по МС от 07. 04. 2006 г. УНБ “Св. Минков” придоби статут на регионален културен институт с отворени функции по смисъла на Закона за закрила и развитие на културата с регионални функции за библиотеките в Пернишка област. Библиотеката осъществява координационна, квалификационна и експертно-консултантска дейност по отношение на тези библиотеки.

От 06 юли 2009 г. е в сила Закон за обществените библиотеки, който урежда учредяването, видовете, функциите, управлението и финансирането на обществените библиотеки. От 18 ноември 2014 г. е актуализирана и Наредба №3 на МК за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд. Тези документи са водещи нормативни документи за работата на библиотеката.

МИСИЯ

Регионалната библиотека подпомага културното, образователното и просветното развитие на перничани, работи за всестранно библиотечно, библиографско и информационно осигуряване. Тя е обществена /публична/ библиотека и осигурява равен достъп до знания и информация на всички свои ползватели, без оглед на възраст, пол, раса, религия, националност, език и социално положение. Ръководните принципи в работата на библиотеката са в неразривна връзка с нейната мисия.

КОМПЛЕКТУВАНЕ И ОБРАБОТКА

За изминалата 2022 г. в РБ „Св. Минков” са постъпили общо **3 174** тома литература. От тях :

- дарения : **2 102** тома на стойност – **8 207,09** лв.
- покупки : **928** тома на стойност – **14 015,90** лв.
- заменени срещу загубени: **144** тома на стойност – **541,53** лв.

Общата стойност на приетите библиотечни документи е **22 764,52 лв.** (двадесет и две хиляди седемстотин шестдесет и четири лева и петдесет и две стотинки).

При подбора на библиотечните документи предимство имаше комплектуването на художествена и детска литература. По-редуцирано е набавянето на литература от отделните отрасли на знанието: научна, учебно-образователна и справочна.

През 2022 г. беше спечелен проект към Министерство на културата по Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност” на стойност **4 162,54 лв.** С реализацията на проекта библиотеката получи възможност за попълване и разширяване на колекциите си.

По вид постъпилата литература през годината е представена от книги графични издания и периодика.

С постъпилите и отчислени библиотечни документи през 2022 г. общият обем на фонда на библиотеката възлиза на **301 768** тома библиотечни единици.

Набавените библиотечни документи са обработвани технически своевременно и регистрирани в електронния и служебния каталог, както и в каталозите на отделите. Ретроспективно се добавят описания от раздадената литература и се извършва своевременно редакция на електронния каталог.

Отчисленията на остаряла по съдържание, физически изхабена и повредена литература наброяват – **1 795** тома.

Постъпилите и отчислени документи, както и състоянието на фонда към 31.12.2022 г. е отразено в табличен вид (Табл.№1-Табл.№5) по начин на постъпване, вид, отрасъл, фонд и език на библиотечните документи.

Табл.1. Състояние на БФ по начин на постъпване

№	По начин на постъпване	Брой тома	Стойност в лева
1.	Дарения	2 102	8 207,09
2.	Заменки	144	541,53
3.	Покупки	928	14 015,90
	ОБЩО	3 174	22 764,52

Табл. 2. Движение на БФ към 31.12. 2022 г.

	Фондове	Постъпления за текущата година	Отчисления през текущата година	Общ обем фонд Към 31.12.2022
1.	Читалня	38	0	13 644
2.	Справочен	15	0	7 193
3.	Краезнание	69	0	2 412
4.	Графика	30	0	3 716
5.	Ноти	0	5	2 933
6.	Картографски	0	0	202
7.	Библиографски	2	0	1 631
8.	Периодика	3	28	7 724
9.	Дет. художествена	176	980	33 412
10.	Детска отраслова	29	119	10 699
11.	Звукозаписи	0	0	1 653
12.	Филиал	1 559	94	3 890
13.	Основен/Заемна	1 253	569	-
14.	ОБЩО:	3 174	1 794	301 768

Табл. 3. Движение на БФ по отдели на знанието към 31.12.22 г.

Отдел по УДК	Текущи постъпления	Отчисления	Общо състояние на фонда
0	26	5	6 247
1	63	15	6 110
2	11	2	1 672
3	160	115	27 908
5	18	8	12 837
61	38	5	8 685
62/65	26	19	24 105
63	21	2	2 970
7	56	6	17 510
793	8	4	3 254
80	19	39	6 892
82	22	15	14 935
9	123	80	13 795
91	15	11	3 342
Художествена	2 363	370	107 395
Детска художествена	176	980	33 412
Детска Отраслева	29	119	10 699
ОБЩО:	3 174	1795	301 768

Табл. № 4 . Движение на БФ по вид към 31. 12. 2022 г.

По вид	Постъпили	Отчислени	Общо фонд
Книги	3 141	1 762	285 565
Периодични	3	28	7 724
Графични	30	0	3 686
Картографски	0	0	202
Нотни	0	5	2 933
Звукозаписи	0	0	1 653
Други	0	0	5
ОБЩО	3 174	1 795	301 768

ОБСЛУЖВАНЕ НА ЧИТАТЕЛИ

ЧИТАТЕЛИ - 1 936

ПОСЕЩЕНИЯ – 23 242

ЗАЕТИ БИБЛ. ДОКУМЕНТИ - 55 678

От новозаписаните и пререгистрирани читатели - **614** са ученици. От тях:

- до 14 години – **443**;
- мъже – **523**;
- жени – **1413**;
- със средно образование (вкл. студенти) – **620**;
- висше образование – **702**

Посещения:

- 6 822 са в читални /вкл. детски отдел, краезнание, изкуство/
- за дома – 16 420

Заети материали:

- ползвани в читални – 15 040;
- заети за дома библиотечни документи – 40 638

Ползвани библиотечни документи по вид:

- книги – 46 964
- периодика – 7 952
- графика – 166
- ноти – 596

От зетите библиотечни документи: 55 230 - на български език и 448 - на други езици.

Абонирани чрез фирма ДОБИ ПРЕС периодични издания (вестници и списания) в различни области на знанието – 97 броя.

1. РБ” Св. Минков”- 89

Ежедневници - 6

Вестници с друга продължителност - 17

Списания - 66

2. Филиал Изток - 8

Ежедневници - 1

Вестници с др. периодичност - 4

Списания - 3

Компютрите в библиотеката /служебни и читателски/ са общо 45 като 10 от тях са в учебна зала. Започна постепенна подмяна на компютърната техника за служебно ползване.

СТАТИСТИКА ПО ОТДЕЛИ**ЗАЕМНА ЗА ВЪЗРАСТНИ**

2022	БРОЙ
ЧИТАТЕЛИ	1 186
ПОСЕЩЕНИЯ	6 792
ЗАЕТИ МАТЕР.	28 017

ДЕТСКИ ОТДЕЛ

2022	БРОЙ
ЧИТАТЕЛИ	395
ПОСЕЩЕНИЯ	4 323
ЗАЕТИ МАТЕР.	5 593

ЧИТАЛНЯ

2022	БРОЙ
ПОСЕЩЕНИЯ	3 257
ЗАЕТИ МАТЕР.	7 771

ОТДЕЛ ИЗКУСТВО – ЗАЕМНА

2022	БРОЙ
ПОСЕЩЕНИЯ	281
ЗАЕТИ МАТЕР.	698

ОТДЕЛ ИЗКУСТВО - ЧИТАЛНЯ

2022	БРОЙ
ПОСЕЩЕНИЯ	504
ЗАЕТИ МАТЕР.	1 270

КРАЕЗНАНИЕ

2022	БРОЙ
ПОСЕЩЕНИЯ	2 810
ЗАЕТИ МАТЕР.	5 581

ФИЛИАЛ „ИЗТОК”

2022	БРОЙ
ЧИТАТЕЛИ	395
ПОСЕЩЕНИЯ	3 341
ЗАЕТИ МАТЕР.	6 748

Посещения на организирани и представени от библиотеката събития – **1 934 /от тях - 854 деца до 14 год. възраст/.**

КУЛТУРНИ СЪБИТИЯ И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Подробна информация на: www.libpernik.net и РБ „Св.Минков”- фейсбук страницата на библиотеката

Наименование на изявата	Дата
Библиотечни и виртуални витрини и изложби по повод годишнини от рождението на изявени творци от Перник	Януари – декември 2022
„Тайнството Сурва” – традиционна изложба на детски рисунки на АТЕЛИЕТО при ХГ, Перник	25.01.2022
Видеопрезентация за историята на мартеницата	01.03.2022
Национален маратон на четенето – проявата е посветена на Международния ден на детската книга – 2 април и Международния ден на книгата и авторското право – 23 април Магазинна библиотечна програма – литературни срещи, състезания и игри, творчески предизвикателства	02.04. – 23.04. 2022
Национална библиотечна седмица - Библиотеката представи младата писателка от Перник Цветелина Георгиева - За първи път четем в библиотеката – посещение на първокласници в Детски отдел	10.05. – 16.05. 2022

• „Началото на четенето“ – презентация за правилата в библиотеката • На гости в Детски отдел • „Пъзел парти“ – състезание за виртуално подреждане на пъзел • “Познание в отдел Краезнание“ – какво разказват книгите за родния Перник – видеопрезентация за запознаване с любопитни факти, природни и архитектурни забележителности, легенди за Перник и областта • „Кула от книги“ – предизвикателство за азбучно подреждане на прочетени книги • „Разходки с разкази“ – четене в градския парк	
Традиционна изложба на детски рисунки на АТЕЛИЕТО при ХГ, Перник, посветена на Деня на детето Приказни съкровища – с анимация по приказка на Андерсен празнуваме 1 юни, съвместна инициатива с ДГ „Родолубче“	01.06.2022
„Мисли бързо, отгатни пръв“ – мултимедийно представяне на литературни игри, забавни задачи, гатанки, загадки	м. юни
„Откриватели на книги и познание“ - връчване на годишни награди за най-активни читатели	21.06.2022
„Еньовски китки за здраве“ – библиотеката раздава книгоразделители на читатели и минувачи	24.06.2022
„Лятна читалня на открито“ По програмата за летни форми и инициативи: • „На гости в Детски отдел на РБ „Св. Минков“ • „Перник – моят роден град, познание в отдел „Краезнание“ – видео презентация • Игри и забавления с „Гугъл – изкуство и култура“: ✓ „В музея следвайте пингвина Хопър“ – виртуална разходка ✓ „Запознайте се с динозаврите“ – видео разказ „Създайте песен“ – музикална игра	Юли – септември
„Най-интересното за великите приказници на всички времена“ – презентация за създаване на култура на четене за удоволствие при четвъртокласниците	10.2022

СПРАВОЧНО – БИБЛИОГРАФСКО И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

Справочно-информационното обслужване е насочено към осигуряване на пълно и бързо удовлетворяване на информационните потребности на нашите потребители, съобразено с техните променящи се интереси. Търсенето и ползването на все повече онлайн документи и информационни услуги нараства. Ежедневно се провежда информационно обслужване в електронна среда, като се използват обявените връзки за запитвания по e-mail .

В отдел СБИО се преглеждат *de visu*, описват и класифицират статии от получаваните в библиотеката списания в програмен продукт „Автоматизирана библиотека , модул „Статии”, на тематична рубрика – статии от списания.

В края на 2022 г. базата съдържа – 39 372 библиографски записа, добавени са нови 939 библиографски записа.

Ежедневно във всички отдели на библиотеката се извършват множество устни справки /тематични, фактографски, дистанционни, уточняване на библиографски данни /- на място, по телефон и по електронен път. Поддържат се всички традиционни каталози и картотеки, както и автоматизираните бази данни.

Общият брой на устните справки е 445. Справките са направени по търсения и запитвания от читатели.

- тематични справки – 314
- фактографски –18
- дистанционни (по телефон, по e-mail) –104
- уточняване на библиографски данни – 9

Проведени са уроци по ББЗ с ученици. Изработени са 10 писмени библиографски справки /1 „Краезнание” и 9 СБИО/. Темите на писмените библиографски справки са определени от читателските търсения и са от различни отрасли на знанието.

Общо справки са 455.

През годината бяха направени :

- 1 поръчка по междубиблиотечно заемане от РБ “Пенчо Славейков“, гр. Варна (поръчката беше изпълнена и изпратена по e-mail)
- 2 поръчки по междубиблиотечно заемане от НБКМ „Кирил и Методий“, гр. София (поръчките бяха изпълнени и изпратени по e-mail)

От наша страна беше изпратена книга по МЗС до Регионална библиотека „Емануил Попдимитров“ – Кюстендил.

ОТДЕЛ КРАЕЗНАНИЕ

Краезнание предлага на всички категории читатели, както и на обществени и държавни институции устна и писмена библиографска информация по въпроси от обществено-политическия, икономическия и културен живот в областта, нейните природни особености, минало и видни личности. Отделът участва в културните прояви на Регионална библиотека „Светослав Минков” с витрини, изложби, презентации, представяния на книги, беседи, срещи, открити уроци, посещения и изнесени четения в детски градини и други.

През 2022 г. основна част от дейността на отдела бе издирване, подбор, аналитично описание и обработка на краеведски материали – текущо и ретроспективно.

Заради пандемията COVID-19, първите месеци на годината се правеха повече дистанционни справки по краеведски теми – получени по имейл или телефон. Въпреки нетипичните и непознати до момента условия, в които работят библиотеките, отдел Краезнание на Регионална библиотека

„Светослав Минков” се приспособи към обстановката и продължи своята дейност, като основния стремеж бе да удовлетворява потребностите на читателите си.

През 2022 г. сканирани бяха **604** краеведски статии от някои централни вестници и списания, които подлежат на прочистване (според сроковете за съхранение на периодичните издания) и към момента общо направени дигитални копия в базата са **1 712**.

Информационното търсене се разпределя, както следва: **98** справки, от които **1** писмена, **54** тематични, **24** дистанционни, **18** фактографски и **1** справка по междубиблиотечно заемане. През 2022 бе подготвена презентация на тема „Перник – моят роден град -познание в Краезнание”, която бе представена пред ученици от четвърти клас на XI ОУ „Елин Пелин”. Бе допълнено и издадено методическо помагало по минимум библиотечна техника под заглавие „Как да уредим малката обществена библиотека” на тема „Краезнание и краеведска справочно-библиографска дейност”. През май месец бе направена литературна среща с писателката Цветелина Георгиева и представяне на нейни книги. През месец юни краеведски книги бяха представени пред деца в детска градина „Миньорче” в рамките на традиционната „Лятна читалня”. На гости в библиотеката бе изнесена лекция за работата на отделите и каква литература се съхранява и предоставя за ползване от фонда на отдел „Краезнание”. По повод Деня на детето бе посетена детска градина „Родолубче” и във всички групи на децата им бяха показани интересни и нестандартни книги от фонда на отдела.

Получените в библиотеката по абонамент или чрез дарение периодични издания и краеведски книги бяха описани и класифицирани по отрасли. Електронната база данни към момента се състои от общ брой **118 139** библиографски записа, от които през 2022 г. бяха обработени **2 953** нови записа. През годината бяха редактирани ретроспективно и библиографски записа в модул за обработка на библиотечни фондове : Статии от вестници и списания и части от книги.

В отдела продължава попълването и съхранението на „Летописна тетрадка № 2” на библиотеката.

Извършени бяха копирни услуги на читатели, сканиране, принтиране, ламиниране и спираловидно подвързване. Бяха направени рекламни материали - брошури, афиши, разделители, мултимедийни презентации, календарчета, покани, визитни картички, анкети и други материали за различни културни и образователни инициативи.

Актуализиран бе сайтът на библиотеката в разделите – новини, галерия, издания и дребни публикации, абонамент и каталозите на картотека краезнание. Направено бе заснемане на изяви на библиотеката, обработване на снимковия материал в подходящ формат за сайта на библиотеката

КООРДИНАЦИОННА, ЕКСПЕРТНО-КОНСУЛТАНТСКА **И КВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ**

Като водещ методичен център за общодостъпните библиотеки, РБ „Светослав Минков” изпълнява регионални функции за повишаване професионалната квалификация на библиотечните специалисти от област Перник. Методичният отдел оказва квалификационна и експертно-консултантска помощ и работи в тясно сътрудничество с читалищните настоятелства по места, с общински отдел „Култура” и всички национални и местни институции, имащи отношение към библиотечното дело.

Библиотечната мрежа в област Перник се състои от 51 действащи общодостъпни библиотеки.

Голяма част от дейностите в отдела бяха свързани с изпълнението на задълженията на Регионална библиотека „Светослав Минков” като основен методичен център, за оказване на експертно-консултантска и квалификационна дейност за библиотеките и библиотекарите на територията на областта. По-значими от тях са организацията и провеждането на националните кампании, обявени от ББИА, Министерство на културата, Фондация „Глобални библиотеки – България” и други образователни институции и фондации.

И през тази година, успешно изпълнихме ангажимента си да администрираме отчетите, подадени към Регистъра на обществените библиотеки . Всички читалищни библиотеки от областта подадоха коректно своите данни.

За отчетния период, отделът работеше успешно като водещ методичен център за общодостъпните библиотеки и изпълняваше регионални функции за повишаване професионалната квалификация на щатните библиотекари от област Перник. За да осъществи функциите си на методичен център, отделът кандидатства с проект *„Регионална библиотека „Светослав Минков“ – място за интерактивни и методично - образователни дейности на обществените библиотеки в област Перник“* за допълнителни средства на Регионалните библиотеки от републиканския бюджет чрез бюджета на Министерство на културата. Отпуснатите средства по проекта бяха изразходвани в квалификационни дейности за разширяване на познанията в различни сфери на обществения живот и новостите в библиотечната теория и практика, както следва:

1. Организиране и провеждане на работни срещи в петте общини на област Перник на теми:
 - а/ Инструктаж, проверка и администриране на отчетите, подадени за Регистъра на обществените библиотеки за 2022 г.
 - б/ *„Обществените библиотеки – място за съхранение на книжовното и литературно наследство“*.
2. Информирание и подготовка на необходимите документи и оказване на помощ при попълването им за участие на читалищните библиотеки от областта с проекти по Програма *„Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“* за 2022 г.
3. Подготовка, организиране и провеждане на обучения на читалищни библиотекари за повишаване професионалната квалификация на различни теми:
 - а/ Семинар-практикум за новоназначени читалищни библиотекари без библиотечна квалификация по *Минимум библиотечна техника*;
 - б/ Надграждащо обучение по организация, управление и новости на работата в обществените библиотеки;
 - в/ Организиране и провеждане на тематични срещи в големите общински библиотеки с читалищните библиотекари от съответната община за запознаване с промените и утвърждаването на нормативната уредба към Закона за обществените библиотеки и Наредбата за опазване и съхранение на фондовете в обществените библиотеки.

4. Надграждащо обучение по Информационни и комуникационни технологии.

В проведените обучения и срещи се включиха 48 библиотечни специалисти от читалищни библиотеки в Пернишка област.

Експертно-консултантската и квалификационна дейност в библиотеката се осъществяваше системно и целенасочено при изпълнението на следните задачи:

1. Консултации – през годината са направени 321 консултации с библиотекари от областта по основни теми, свързани с библиотечната дейност:
 - Консултации и оказване на помощ при изготвяне на статистическите данни за информационния регистър на обществените библиотеки за 2022 г.;
 - Предоставяне на справки и информация за органите на държавната власт на регионално и национално ниво;
 - Консултации по класификация, автоматизация и подреждане на библиотечните фондове;
 - Консултации и подготовка на Длъжностни характеристики, примерни правилници за вътрешния ред за ползване на обществената библиотека ;
 - Консултации при подготовката на документите за участие на библиотеки от областта с проекти по програма на Министерство на културата *„Българските библиотеки-съвременни центрове за четене и информираност“* - 2022 г.
 - Консултации по класификация, автоматизация и подреждане на библиотечните фондове в обществените библиотеки и др.
2. Други дейности:
 - Събиране и обобщаване на статистически показатели и годишни отчети за 2022 г.
 - Подаване на информация и организиране на библиотечните специалисти от областта за участие в професионални форуми като: Национален форум *„Библиотеките днес – 2022“*

- Общо отчетно-изборно събрание на ББИА;
- Участие в национални срещи на методистите от Регионалните библиотеки;
- Участие в XXIX Национална конференция на ББИА „Библиотеките – ключ към миналото – портал към бъдещето” – София;
- Популяризиране на добри практики и обмяна на опит;
- Участие в работни срещи, организирани от РЕКИЦ – Перник, отдел Култура – Община Перник и др. културни институти в града и областта;
- Получаване и разпределение на дарения от книги от ББИА, НБКМ, Фондация Глобални библиотеки – България, частни лица и др.
- Работа с други културни институти .